

इडोपहताः क्रोशन्ति कुञ्जरास्वकुशेरिताः । व्याघ्रतलनादेन वषट्कारेण पार्थिव ।
 उद्धाता तत्र सङ्ग्रामे त्रिसामा दुन्दुभिर्नृप । ब्रह्मस्त्रे ह्रियमाणे तु त्यक्त्वा युद्धे प्रियां तनुं ।
 आत्मानं यूपमुत्सृज्य स यज्ञोऽनन्तदक्षिणः । भर्तुरर्थे च यः शूरो विक्रमेद्वाहिनीमुखे ।
 न भयादिनिर्वर्त्तत तस्य लोका यथा मम । नीलचर्मावृतैः खड्गैर्ब्याजभिः परिघोपमैः ।
 यस्य वेदिरूपस्तीर्णा तस्य लोका यथा मम । यस्य नापेक्षते किञ्चित् सहायं विजयस्थितः ।
 विगाह्य वाहिनीमध्यं तस्य लोका यथा मम । यस्य शोणितसङ्घाता भेरीमण्डूककच्छपा ।
 वीरास्थिशर्करा दुर्गा मांसशोणितकर्दमा । अस्मिचर्मस्रवा घोरा केशशैवलशादला ।
 अश्वनागरयैश्चैव सज्जिन्वैः कृतसंक्रमा । पताकाध्वजवानीरा हतवारणवाहिनी ।
 शोणितोदा सुसंपूर्णा दुस्तरा पारगैर्नरैः । हतनागमहानका परलोकवहा शिवा ।
 ऋष्टिखड्गमहानौका गृध्रकङ्कवलस्रवा । पुरुषादानुचरिता भीरुणां कश्मलावहा ।
 नदी योधस्य सङ्ग्रामे तदस्यावभृथं स्मृतं । वेदी यस्य त्वमित्राणां शिरोभिश्च प्रकीर्यते ।
 अश्वस्कन्धैर्गजस्कन्धैस्तस्य लोका यथा मम । पत्नीशाला कृता यस्य परेषां वाहिनीमुखं ।
 हविर्दानं स्ववाहिन्यास्तदस्याज्जर्मनीषिणः । सदस्या दक्षिणा योधा आग्नीध्रश्चोत्तरां दिशं ।
 शत्रुसेनाकलत्रस्य सर्वलोकानदूरतः । यदा त्वभयतो व्यूहे भवत्याकाशमगतः ।
 साऽस्य वेदिस्तदा यज्ञैर्नित्यं वेदास्त्रयोऽग्नयः । यस्तु योधः परावृत्तः सन्त्वस्त्रो हन्यते परैः ।
 अप्रतिष्ठः स नरकं याति नास्त्यत्र संशयः । यस्य शोणितवेगेन वेदिः स्थात् सम्परिभुता ।
 केशमांसास्थिसंपूर्णा स गच्छेत् परमां गतिं । यस्तु सेनापतिं हत्वा तद्यानमधिरोहति ।
 स विष्णुविक्रमकामी वृहस्पतिसमः प्रभुः । नायकं तत्कुमारं वा यो वा स्यात्तत्र पूजितः ।
 जीवग्राहं प्रगृह्णाति तस्य लोका यथा मम । आहवे तु हतं शूरं न शोचेत कथञ्चन ।
 अशोच्या हि हतः शूरः स्वर्गलोके महोयते । न ह्यन्नं नोदकं तस्य न स्नानं नाप्यशौचकं ।
 हतस्य कर्तुमिच्छन्ति तस्य लोकान् शृणुष्व मे । बराप्सरःसहस्राणि शूरमायोधने हतं ।
 त्वरमाणाऽभिधावन्ति मम भर्ता भवेदिति । एतत्तपश्च पुण्यञ्च धर्मश्चैव सनातनः ।
 चत्वारश्चाश्रमास्तस्य यो युद्धमनुपालयेत् । वृद्धबालौ न हन्तव्यौ न च स्त्री नैव पृष्ठतः ।
 त्वणपूर्णमुखश्चैव तवास्मीति च यो वदेत् । जम्भं वृत्तं बलं पाकं शतमायं विरोचनं ।
 दुर्व्वार्थश्चैव नमुचिं नैकमायश्च शम्बरं । विप्रचित्तश्च दैतेयं दनोः पुत्रांश्च सर्वशः ।
 प्रह्लादश्च निहत्याजौ ततो देवाधिपोऽभवं ।
 ॥ भीष्म उवाच ॥ इत्येतत् शक्रवचनं निशम्य प्रतिगृह्य च । योधानामात्मनः सिद्धिमम्बरीषोऽभिपन्नवान् ।
 इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि अष्टनवतोऽध्यायः ॥ ८८ ॥
 ॥ भीष्म उवाच ॥ अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं । प्रतर्द्दनो मैथिलश्च सङ्ग्रामं यत्र चक्रतुः ।
 यज्ञोपवीती सङ्ग्रामे जनको मैथिलो यथा । योधानुद्धर्धयामास तन्निबोध युधिष्ठिर ।